

Жданюк К. Г.
здобувач вищої освіти III курсу
Науковий керівник – Хаджи А. Ю.,
старший викладач
*Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ*

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ

Актуальність даної теми визначається тим, що станом на сьогоднішній день ділове спілкування вважають головним елементом культури державного службовця. Особа, що має повноваження державного службовця повинна опанувати на високому рівні усне та писемне спілкування. Існує такий термін, як комунікативна компетенція. Вона являє собою здатність особи у різних ситуаціях використовувати мовні знання. Професія державного службовця передбачає наявність публічних виступів перед суспільством, і на цих виступах особа, що уповноважена на держслужбу, представляє владу та виступає від її імені, чим і зумовлена необхідність мовленнєвої практики.

Аналізом даної проблематики займалися багато вчених-юристів, таких як: Т. Є. Кагановська, В. М. Безрук, О. В. Кравцов та інші.

Діяльність державного службовця зобов'язує людину, що обіймає державні посади розвивати себе у різних галузях. Здебільшого важливим є вміння соціально взаємодіяти з різними групами людей. На мою думку, перш ніж призначати осіб обіймати певні посади, потрібно проводити співбесіди або тестування психологічного типу, які зможуть показати здатність людини в різних ситуаціях правильно та культурно спілкуватися.

Але державні службовці не завжди взаємодіють лише з суспільними групами, а й мають місце так звані міжособистісні контакти. Не менш важливою є розумова праця. [2, с. 5-13]

Існують певні вимоги до ділового спілкування державного службовця: 1) здатність легко йти на контакт; 2) здатність переконати словом; 3) здатність до співчуття (співпереживання), співрозуміння ситуації іншої людини. Це три базові соціально обумовлені вимоги. [2, с. 5]

Потрібно зазначити, що для діяльності державного службовця важливим елементом всебічного розвитку особистості є підвищення кваліфікації. Рівень кваліфікації та мовної компетенції державного службовця є показником цивілізованості державного управління. [3, с. 34]

Можна сказати, що комунікативна компетентність – це компонентна характеристика державного службовця, яка складається з таких елементів: мовна компетентність (сума систематизованих знань норм і правил літературної мови, за якими будуються правильні мовні конструкції та повідомлення за фахом); мовленнєва компетентність (структура умінь і навичок використання знань під час фахового спілкування для передачі

певної інформації); лексична компетентність (володіння необхідним запасом слів); культурна компетентність (орієнтування у базових елементах культури, традиціях, звичаях, притаманних середовищу, в якому мовець здійснює комунікацію); уміння користуватися правилами і моделями спілкування, проектувати ситуації комунікації, обирати відповідний арсенал прийомів і стилів спілкування, вирішувати конфліктні ситуації; розуміти світобудову; володіти моделями вербальної і невербальної поведінки, спрямованими на переконання і спонукання до дій; вміти реалізовувати комунікативні наміри тощо. [1, с. 150-152]

Комунікативна компетентність спрямована, перш за все, на забезпечення порозуміння з громадянами під час надання державно-управлінських послуг. [3, с. 139]

На мою думку, потрібно створити інструкцію, в якій буде чітко прописано етапи (кроки) здійснення комунікації між державним службовцем та громадянами. Це дасть змогу звести до мінімуму вплив на спілкування людського фактору та діяти згідно встановленого плану (інструкції). Крім того, на вдосконалення розвитку мовлення державних службовців має бути спрямовано ряд певних заходів, таких як, наприклад, риторичні тренінги, мовленнєві курси, [1, с. 152] за відвідування яких повинні ставитися відмітки, які впливатимуть на «категорію» розвитку державного службовця.

Варто зазначити, що не менш важливим у діяльності державних службовців є відповідність їх поведінки стандартам та нормам поведінки та етики. За недотримання цих правил потрібно застосовувати певні заходи виховного впливу. Також варто проводити перевірку професійних знань на предмет володіння мовою та на предмет знання діючого законодавства. [1, с. 152]

Таким чином, можна сказати, що комунікативна компетенція державного службовця має велике значення для його подальшої трудової діяльності та для функціонування державного апарату. Існує багато визначень, але доцільно буде виділити базове визначення комунікативної компетенції – це система знань, умінь та навичок, що будуть застосовуватися для ефективного міжособистісного контакту. Але, в Україні рівень комунікативної та професійної компетенції державних службовців знаходиться на досить низькому рівні у порівнянні з іншими країнами. Тому вищезазначені факти, питання та пропозиції для покращення комунікативної діяльності державних службовців потребують подальшого наукового вивчення та всебічного аналізу. Будь-яка особа повинна відповідати своїй посаді, тобто тримати баланс мовної грамотності та розумових здібностей. Виходячи з вищенаписаного, можна зробити висновок, що державний службовець, беззаперечно, має опановувати навички мовної компетенції, так як у їх професійній діяльності без них неможливо обійтися.

Література

1. Кагановська Т. Є. Концептуальні засади формування комунікативної компетенції державних службовців // Збірник тез-доповідей Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Х., 2015. С. 150-152.
2. Комунікативна компетентність державних службовців як елемент модернізації системи державної служби / Івано-Франківський центр науки, інновацій та інформатизації. Івано-Франківськ: 2012. С. 5-15.
3. Безрук В. Особливості розвитку комунікативної компетентності державних службовців. // Ефективність державного управління. Вип. 1 (50), ч.1 2017. С. 139-144.

Жир А. В.

здобувач вищої освіти III курсу

Науковий керівник – Козубай І. В.

старший викладач

кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

Дніпропетровський державний

університет внутрішніх справ

ІНОЗЕМНІ МОВИ ДЛЯ ПРАВНИКА: ВАЖЛИВІСТЬ, АКТУАЛЬНІСТЬ, ШЛЯХИ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ МОВНОЇ ОСВІТИ

Іноземна мова – шлях до успішної кар'єри. Юрист повинен володіти нею у своїй професійній діяльності на найвищому рівні, використовуючи юридичну термінологію.

Актуальність теми дослідження полягає у тому, що вивчення іноземних мов на етапі входження України до європейського простору набуває найбільшої важливості та необхідності для професійної діяльності фахівців-юристів, оскільки виникає наявна потреба у досвідчених фахівцях, які вільно користуються хоча б англійською мовою для забезпечення міжнародних відносин. Правник, котрий володіє іноземною мовою, має більше можливостей у своїй професійній діяльності і є найбільш запитаним, аніж звичайний. Для такого юриста відкривається багато перспектив для підвищення своєї кваліфікації: вони можуть вільно обмінюватися досвідом та культурою, встановлювати ділові та професійні контакти з іншими країнами.

Основою вивчення даної тематики стали праці таких відомих науковців, як Л. Артеменко, Н. Артикуца, В. Бухбіндера, О. Вишневського, Н. Гальскова, Т. Гусака, Г. Китайгородської, Я. Колкера, С. Ніколаєва, О. Полякова, Ю. Прадіда, О. Соловова та ін., які зазначили, що виникла нагальна потреба почати вивчати іноземні мови правнику. Приведемо декілька аргументів, коли вона є ключем на шляху до успішного юриста.

По-перше, необхідність знати одну з іноземних мов регламентована в Законі України «Про державну службу». Так, стаття 20 говорить, що особа,